

Informe justificatiu

Expedient	CU-2026-1759	Modalitat	Contracte Privat per Adm. Pública
Unitat promotora	Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles		
Procediment	Negociat sense publicitat	Tipus	Subministraments
Objecte	Adquisició de quatre obres: "Sense títol" de Carles Planell, 1957; "Sense títol (ciutat)" de M. Assumpció Raventós, ca. 1956; "Maqueta 314" de Moisès Villèlia, 1978-1979; "El nacimiento de Zush" d'Albert Porta (Zush), 1970, dintre de la línia d'adquisicions d'art de postguerra i segones avantguardes		

	Import base €	IVA €	Import amb IVA €
Pressupost licitació	51.700,00	0,00	51.700,00
Valor estimat	51.700,00	-	-
Termini d'execució	30 Dies		

La línia d'adquisicions d'art de Postguerra i segones avantguardes es crea amb l'objectiu de reforçar la Col·lecció Nacional i constituir un relat que emmarqui l'art contemporani històric i patrimonial d'artistes catalans/es o artistes vinculats/des amb Catalunya del període comprès, essencialment, entre els anys quaranta i els anys setanta del segle passat.

El relat de la col·lecció té l'objectiu de reflectir les aportacions més destacades del llenguatge plàstic d'aquesta època, demostrant la seva diversitat expressiva i visual i que siguin una representació de la Catalunya d'aquest període. L'estudi, valoració i protecció de l'art català de Postguerra i segones avantguardes es considera una necessitat patrimonial i educativa.

El grup de treball d'adquisicions d'art de Postguerra i segones avantguardes funciona com a equip assessor del Departament de Cultura i resta adscrit a la Direcció General del Patrimoni Cultural.

Actualment, el grup de treball té la composició següent:

- El/la cap del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles.
- Un/a tècnic/a del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, que actua com a coordinador del grup de treball.
- Un/a representant de la Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques.
- Un/a representant del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

- Un/a representant del Museu d'Art Contemporani de Barcelona.
- Un/a representant de la Xarxa de Museus d'Art, que fa d'interlocutor amb la resta de museus registrats.
- Professionals del sector: Sra. Conxita Olivé, historiadora de l'art i conservadora, i Sra. Susanna Portell, historiadora de l'art i curadora d'exposicions.

Aquest 2026, hi ha hagut la [convocatòria](#) pública oberta del 4 de març al 16 d'abril. En aquesta s'hi han presentat 85 propostes, tant a través de galeries i/o col·leccionistes, com directament a través de particulars, o a proposta de museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya.

A partir de les propostes presentades a la convocatòria pública, els membres del grup de treball, en base a la constatació dels buits i mancances detectats en el creuament de les dades dels fons artístics de les principals institucions públiques, formulen la proposta d'adquisicions.

El pressupost per a la línia d'adquisicions de Postguerra i segones avantguardes 2026 és de 500.000,00 €. De les obres presentades, el Grup de Treball d'Adquisicions ha seleccionat les 41 obres que consten en el llistat següent, per un valor total declarat de 443.776,50 €.

AUTOR	TÍTOL DE L'OBRA	VENEDOR	PREU SENSE IVA
ALBERTO FABRA	R-3 Modules jonction	Galeria Richard Vanderaa	9.000,00 €
JORDI GALI	Sense títol	Galeria Richard Vanderaa	1.500,00 €
ALBERT PORTA - ZUSH - EVRU	Braenia (Hija de la mente universal)	Galeria Richard Vanderaa	15.000,00 €
ALICIA FINGERHUT	Sense títol	Ivo Sans Fingerhut	6.000,00 €
ÀNGEL JOVÉ	Sense títol	Maria Josep Balsach i Peig	25.000,00 €
ANTONI TÀPIES	Dibuix (per a la revista "Dau al Set")	Imma Prieto Carillo	24.500,00 €
CARLES PLANELL	Sense títol	Joan Gil Gregorio	6.000,00 €
M. ASSUMPCIÓ RAVENTÓS	Sense títol (Ciutat)	Joan Gil Gregorio	14.700,00 €
MOISÈS VILLÈLIA	Maqueta 314 + dibuix	Joan Gil Gregorio	23.000,00 €
ALBERT PORTA (ZUSH)	El nacimiento de Zush	Joan Gil Gregorio	8.000,00 €
CESC FRANCESC VILA RUFAS	1- L'home / 2- La porta	Agustí Vila Martínez	5.200,00 € / 4.800,00 €
CONCHA IBÁÑEZ	Montseny	Ciro Lluca Fonollosa	3.500,00 €
GONÇAL SOBRER	Homenatge al Miquelet de la Cisa	Pere Pedrals i Portabella	14.900,00 €
JOAN VILA GRAU	Tanca Marró o Tanca horitzontal	Eusebi Vila Delclós i Jordi Vila Delclós	3.250,00 €
JORDI CURÓS VENTURA	Retrat de Leonci Quera	Josep M. de Villalonga Bardella	8.000,00 €
JOSEFA TOLRÀ	Figura amb mató brodat	Associació Josefa Tolrà	36.500,00 €
JOSEP IGLÉSIA DEL MARQUET	XYZ; Tele-eXprés; All that for nothing; Guevara; R. Kennedy; Violinista i soldats	Marc Iglesias Colomer	14.940,00 €
JOSEP PIQUÉ ISERTE	Butaca "Comfortable"; Cadira "Papallona"; Llum de peu "Revolving"; Catifa "Orange-Noir"; Catifa "Urbe II"; Tapís "Ombres"	Galeria Antoni Pinyol Marc	2.500,00 €; 2.500,00 €; 3.500,00 €; 800,00 €; 800,00 €; 400,00 €
MARI CHORDÀ	Comunicacions; 4=1; París 4	Galeria Mayoral	11.570,25 €; 16.528,93 €; 21.487,60 €
MARIÀ ANDREU I ESTANY	Escena mitològica	Imaginart Gallery SL	20.000,00 €
LLUÍS PESSA	El Vell	Lydia Pesarrodona	1.400,00 €

MAKO ARTIGAS	1- Sense títol; 2- Sense títol; 3- Sense títol	Artur Ramon SL	3.500,00 €; 3.500,00 €; 3.500,00 €
ROSER BRU	Sueño con la Sarracena	Galeria Memoria	26.000,00 €
WILL FABER	Estación receptora de sonidos cosmicos	Anuart SL	14.000,00 €
XAVIER GRAU	Sense títol	Cientomasuna	22.000,00 €
XAVIER VALLS	Fàbriques de Clignancourt	Lluisa Valls Galfetti	25.000,00 €

El senyor Joan Gil Gregorio ha ofert al Departament de Cultura les obres següents:

Sense títol, Carles Planell, 1957, tècnica mixta sobre tàblex, 62 x 89 cm.

Sense títol (Ciutat), Maria Assumpció Raventós, ca. 1956, tècnica mixta sobre tela, 113 x 146 cm.

Maqueta 314 (acompanyada del seu dibuix original), Moisès Villèlia, 1978-1979, escultura en canya de bambú, 84 x 105 x 30 cm.

El nacimiento de Zush, Albert Porta (Zush), 1970, tècnica mixta d'acrílic i pintura fluorescent sobre paper. Acrílic i pintura, 70 x 70 cm.

La línia d'adquisicions de la Col·lecció Nacional de la Generalitat de Catalunya dedicada a l'Art de Postguerra i Segones Avantguardes té com a objectiu vertebrar, recuperar i documentar de manera rigorosa el patrimoni artístic generat al país durant la dècada de postguerra (1970). Aquest va ser un període de gran vitalitat creativa en què una nova generació d'artistes va buscar esquinçar l'aïllament cultural del franquisme per tornar a connectar-se amb els corrents de l'avantguarda internacional.

El marc històric de les segones avantguardes a Catalunya es defineix per la gestació de col·lectius de ruptura, la creació de noves plataformes d'exposició independents i un procés d'experimentació plàstica radical. Al llarg d'aquests anys, la producció artística va transitar des de la revisió del postcubisme i la figuració estructural dels anys cinquanta cap a la matèria informalista, la desmaterialització de l'escultura, l'art psicodèlic i els nous llenguatges conceptuals que emergirien a principis dels anys setanta.

En aquest context, el conjunt d'obres seleccionades com *Sense títol* (1957) de Carles Planell, *Sense títol (Ciutat)* pintada per Maria Assumpció Raventós (ca. 1956), *Maqueta 314* (1978-1979) per Moisès Villèlia, i la pintura *El nacimiento de Zush* (1970) per l'artista Albert Porta (Zush), respon a la voluntat d'incorporar als fons públics peces representatives dels autors i moments clau d'aquesta evolució, enriuint el relat cronològic i conceptual de l'art català del segle XX a través d'aquests testimonis fonamentals.

***Sense títol*, Carles Planell, 1957**

Carles Planell i Viñals (Barcelona, 1927–2008) va ser un artista que va tenir un paper rellevant en la renovació de l'art contemporani català de postguerra. Va ser fundador de l'Associació d'Artistes Actuals, secretari del Cercle Maillol de l'Institut Francès i soci fundador del Saló de Maig, a més d'exercir com a professor del FAD i formar part del Consell Tècnic del Museu d'Art Contemporani de Barcelona. L'any 1955 va fundar el grup Sílex juntament amb Alcoy, Hernández Pijuan, Rovira Brull i Terricabras, i el 1959 va participar en la creació de l'anomenada Escola de Barcelona amb Alcoy, Hernández Pijuan i Subirachs.

En aquest context, la seva trajectòria internacional és destacable, amb participacions a biennals com la III Biennial Hispanoamericana celebrada a Barcelona l'any 1955, la III Biennial de Venècia, la Biennial de São Paulo i la Biennial d'Alexandria de l'any 1960, on va ser guardonat amb la Medalla de bronze, consolidant una trajectòria marcada per la projecció exterior i per la seva contribució a la renovació de l'abstracció europea mitjançant nombroses exposicions individuals i col·lectives durant les dècades de 1950 i 1960.

L'obra *Sense títol* és una pintura de tècnica mixta sobre tàblex, produïda l'any 1957. En efecte, forma part del primer període abstracte de l'artista, situat aproximadament entre 1957 i 1960, etapa corresponent a l'inici de la seva producció abstracta, posterior a una fase de caràcter figuratiu vinculada a l'esquematisme i a l'Escola de París, i prèvia al seu desenvolupament cap a l'abstracció geomètrica. Des del punt de vista formal i tècnic, aquesta producció s'inscriu en l'informalisme matèric, caracteritzat per la combinació de pigments amb materials com coles, sorres, metalls o pols de marbre. Aquesta barreja d'elements genera gruixos i densitats a la superfície de la tela que modifiquen el relleu i la

textura de la peça, així com la seva interacció amb la il·luminació, estructurant la composició a partir de la matèria i de combinacions cromàtiques generalment binàries.

L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar un exemple significatiu del moment fundacional de l'informalisme de Carles Planell i Viñals, on l'artista explora la matèria com a vehicle expressiu i inicia la seva ruptura amb la figuració anterior, la qual cosa permet reforçar la representació d'aquesta etapa matèrica essencial dins de la seva trajectòria mitjançant una peça coherent amb el desenvolupament de l'abstracció informalista a Catalunya.

La destinació més indicada per ser dipositada és el Museu de Valls.

***Sense títol (Ciutat)*, Maria Assumpció Raventós, ca. 1956**

Maria Assumpció Raventós (Sant Sadurní d'Anoia, 1930) és una de les figures més representatives de l'avantguarda catalana de postguerra. Formada a l'Escola de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona, on posteriorment exercí com a professora de dibuix, va iniciar la seva activitat expositiva individual l'any 1950. Durant la seva trajectòria va participar activament en el Saló de Maig de Barcelona entre els anys 1958 i 1964, així com en el Cercle Maillol de l'Institut Francès, i va ser cofundadora del Grup Krit entre 1962 i 1965 juntament amb artistes com Guinovart, Argimon, Hurtuna i Magda Ferrer. Així mateix, va impulsar i presidir el Saló Femení d'Art Actual entre 1962 i 1969 amb l'objectiu de visibilitzar el paper de les dones artistes.

La seva projecció internacional la va portar a participar en exposicions com Arte Actual del Mediterráneo, presentada a Roma l'any 1959 i a Buenos Aires l'any 1966, i a mostrar la seva producció a ciutats com Estocolm, París i el Canadà, presentant també la seva producció tèxtil a l'Ateneu de Madrid l'any 1970. En aquest context, al llarg de més de set dècades de trajectòria, Raventós ha desenvolupat un llenguatge versàtil que transita des de la figuració estructural cap a l'abstracció informalista, ampliant la seva experimentació al gravat, el tapís i la tridimensionalitat, mèrits pels quals va ser distingida amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya l'any 1991.

L'obra *Sense títol (Ciutat)* és una pintura de tècnica mixta sobre tela, realitzada circa l'any 1956, que correspon a una etapa primerenca de consolidació artística de Raventós, el que es tradueix en el manteniment de referències figuratives, com també en la incorporació de plantejaments més moderns i estructurats. Realitzada pocs anys després de finalitzar els seus estudis a l'Escola de Belles Arts de Sant Jordi, l'obra s'inscriu en una producció centrada principalment en temes tradicionals com el paisatge, el retrat i la natura morta. La composició presenta una figuració construïda a partir d'una marcada ordenació geomètrica de l'espai, on els elements arquitectònics, especialment el pont i les estructures cúbiques dels edificis, articulen la composició i evidencien un dibuix constructiu sòlid característic d'aquest període. Tot i conservar la llegibilitat formal, la pintura manifesta una tendència cap a la síntesi i cap a una estructuració influïda pels corrents postcubistes i pel nou realisme que arribaven a Catalunya durant la dècada de 1950. L'ús del color manté encara una funció descriptiva, però ja deixa entreveure la intensitat cromàtica que caracteritzarà etapes posteriors de la seva trajectòria, constituint així un testimoni significatiu del procés de

transició de l'artista des d'una formació acadèmica cap a un llenguatge més personal i modern.

L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar un testimoni singular d'una etapa poc representada dins la trajectòria de Maria Assumpció Raventós, anterior al seu desenvolupament informalista i a les seves aportacions en altres disciplines, la qual cosa permet reforçar la presència d'una de les artistes més rellevants de l'avantguarda catalana de postguerra mitjançant una peça primerenca i significativa per comprendre l'evolució del seu llenguatge plàstic.

La destinació més indicada per ser dipositada és el Museu de Valls.

Maqueta 314, Moisès Villèlia, 1978-1979: història i context de l'obra

Moisès Villèlia (Barcelona, 1928 – 1994) fou una de les figures de referència en la renovació de l'escultura catalana de la segona meitat del segle XX. Format inicialment al taller del seu pare, la seva trajectòria combina la influència de l'artesanía popular amb les avantguardes contemporànies. Integrat en els cercles de renovació artística de la postguerra, va formar part del Club 49, es va incorporar al grup Art Actual l'any 1956 i va participar en els Salons d'Octubre de 1956 i 1957, mantenint una relació estreta amb figures com Joan Brossa i Joan Prats. Després d'uns inicis vinculats als corrents d'aquell període, es va allunyar dels plantejaments informalistes per desenvolupar un llenguatge propi basat en la natura, el pensament oriental i la filosofia zen, caracteritzat per una progressiva desmaterialització de l'escultura. Pioner des de 1956 en la incorporació de materials humils i no convencionals com la canya de bambú, la seva recerca amb estructures aèries i obertes el situa com a precursor d'alguns postulats de l'*arte povera*. Així mateix, la seva estada a l'Amèrica del Sud entre 1969 i 1972, principalment a Quito i Buenos Aires, va consolidar la seva maduresa artística i el seu interès per les cultures ancestrals, abans d'establir-se a Molló en el seu retorn a Catalunya.

L'obra *Maqueta 314* (acompanyada del seu dibuix original) és una escultura realitzada en canya de bambú, la qual realitzada entre els anys 1978 i 1979, bevent de la influència de l'escultura orgànica i la continuïtat de les morfologies naturals internes. Al mateix temps, l'escultura s'inscriu en la tradició de la cerca del buit, la levitat i la ingravidesa. Des del punt de vista tècnic i formal, l'ús de la canya de bambú aprofita la ductilitat, lleugeresa, flexibilitat i resistència del material per sotmetre'l a tensions estructurals i construir assemblatges eteris on equilibris, tensions i contrapès configuren espais buits i articulen formes que evoquen estructures com arcs de ballesta, fletxes, llances, eines agrícoles o teranyines. L'escultura inclou el dibuix original realitzat per l'autor, el qual compleix les funcions d'esquema de muntatge i certificat d'autenticitat. Així mateix, consta en el registre d'exposicions la seva presentació a la mostra *Moisès Villèlia. 25 artistes de Catalunya*, organitzada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya al Pavelló de Catalunya de l'Expo'92 de Sevilla el juny de 1992.

L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar una peça representativa que sintetitza l'ús del bambú, la recerca de la lleugeresa, el treball del buit i la construcció d'estructures basades en l'equilibri i la tensió, juntament amb el valor

documental del seu dibuix original associat, la qual cosa permet reforçar la representació de l'escultura catalana contemporània i de la trajectòria de l'artista en les col·leccions públiques.

La destinació més indicada per ser dipositada és el MORERA. Museu d'Art Modern i Contemporani de Lleida.

El nacimiento de Zush, Albert Porta (Zush), 1970: història i context de l'obra

Albert Porta (Barcelona, 1946-2025) va iniciar la seva trajectòria en el context de la postguerra a Barcelona, vinculant-se l'any 1962 amb el galerista René Metras. Va participar en els corrents de la segona avantguarda catalana i va integrar el nucli conegut com el Grup del Maduixer juntament amb creadors com Antoni Llena, Jordi Galí, Àngel Jové i Sílvia Gubern, fet que va determinar el desenvolupament d'una producció caracteritzada per la transversalitat de disciplines i l'experimentació amb diversos materials i procediments. A partir de 1968, l'artista adopta el nom de Zush i conceptualitza l'Evrugo Mental State, un estat mental dotat de codis alfabètics i cartogràfics propis que esdevé el centre simbòlic de la seva producció. L'any 1964 va participar en la mostra col·lectiva *Presencias de nuestro tiempo* i l'any 1968 va realitzar la seva primera exposició individual, *Al·lucinacions*, ambdues a la Galeria René Metras.

La seva trajectòria inclou la participació a la Documenta de Kassel l'any 1977, l'exposició al Solomon R. Guggenheim Museum de Nova York l'any 1980 i la inclusió al Centre Pompidou de París l'any 1989. L'any 2001, en el marc de la seva retrospectiva al Museu d'Art Contemporani de Barcelona, va adoptar el nom d'Evrú i va instaurar el concepte d'ArtCienMist. A partir dels seus estudis al Massachusetts Institute of Technology a mitjans dels anys vuitanta, va incorporar l'holografia i la tecnologia a la seva obra. La seva producció ha estat objecte de revisions en fòrums internacionals com el Today Art Museum de Pequín i el MoMA Duo Lun de Xangai l'any 2007, la Fundació Suñol l'any 2009 i el Museu d'Art Contemporani d'Eivissa l'any 2022, havent rebut distincions com el Premi Nacional de Gravats l'any 1997, el Premi Ciutat de Barcelona l'any 2000 i el Premi ACCA de la Crítica d'Art l'any 2003.

L'obra *El nacimiento de Zush* és una pintura de tècnica mixta, acrílic i pigments fluorescents sobre paper, produïda l'any 1970 i, per tant, inscrita en el període de consolidació de la producció psicodèlica de l'artista, el qual es va iniciar a finals dels anys seixanta a la seva primera residència a l'illa d'Eivissa. Des del punt de vista formal i tècnic, la pintura està executada sobre un suport flexible de paper mitjançant l'aplicació de pintura acrílica i pigments fluorescents, un recurs experimentat originalment en el marc del col·lectiu del Maduixer que permet l'activació dels pigments sota llum negra per revelar canvis cromàtics i capes de la composició. La factura presenta una ordenació compositiva basada en l'ús de colors d'alta intensitat i una iconografia estructurada a partir de figures antropomòrfiques, representacions d'ulls, òrgans i connexions interrelacionades que remetien a la tradició màgic-surrealista, al còmic i a l'automatisme psíquic. Procedent de la Galeria René Metras de Barcelona, la peça ha estat analitzada historiogràficament en estudis i retrospectives dedicades a l'artista per especialistes de la crítica d'art.

L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar una peça corresponent al moment de configuració de la identitat artística i del llenguatge psicodèlic de

Zush, la qual cosa permet completar la representació dels fons públics de la Generalitat de Catalunya relatius a aquest autor i enriquir el relat cronològic i conceptual de l'art català d'avantguarda.

La destinació més indicada per ser dipositada és el Museu d'Art Modern i Contemporani de Lleida (MORERA).

La Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya va autoritzar aquestes adquisicions en data 18 de juny de 2026.

El pagament es farà efectiu en un sol termini, un cop lliurades les obres, que es farà en els trenta dies posteriors a la signatura del contracte.

Pels motius exposats, es proposa l'adquisició de les obres:

- *Sense títol*, Carles Planell, 1957;
- *Sense títol (Ciutat)*, Maria Assumpció Raventós, ca. 1956;
- *Maqueta 314* (acompanyada del seu dibuix original), Moisès Villèlia, 1978-1979;
- *El nacimiento de Zush*, Albert Porta (Zush), 1970.

al senyor **Joan Gil Gregorio**, amb DNI **37683451K**, per un import de **51.700,00 €**, no subjecte a IVA atès que les obres formen part del seu patrimoni particular i no estan relacionades amb la seva activitat professional ni empresarial.

Anualitats	Import base €	IVA €	Centre gestor	Partida pressupostària
2026	51.700,00	0,00	CU13	D/670000200/4430/0000

Vist i plau

Jordi Domeque i Arayo
Cap del Servei de Gestió

Joaquim Borràs Gómez
Director General del Patrimoni Cultural